

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PECSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
 PECSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. tábla átellenében.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal veszi föl

A szent pártédek nevében!

Pécs, 1897. május 14.

Tisza Kálmán, a magyar Machiavelli, nyilatkozott, még pedig szíve hajlandóságát követve, pécsi újságban, a „Neue Freie Presse“-ben, és kijelentette, hogy ha kellően meg lehet okolni, hogy Magyarország az 1867-iki kiegyezés szellemében magasabb kvótát nyújtani képes, ilyenért ő és társai helyt is fognak állni és hiszik, hogy velük együtt a szabadelvű párt túlnyomó többsége is.

Azt hisszük, hogy Magyarországon senki azon megütközni nem fog, a mikor az a Tisza Kálmán, aki a magyar kvótabizottságnak egyik előkelő tagja, tehát e bizottság munkalatainak és egyhangulag hozott határozatainak részese volt, most ezekben a munkálatokban és határozatokban elfoglalt állásponttal merőben ellentétes nézeteknek ad kifejezést. Hisz annyiszor volt már tanuja az ország a Tisza-féle köpönyegforgatásoknak, elvei szegreakasztásának és „szent meggyőződése“ kameleonszerű színváltozásának, hogy többé senkit meg nem lephet, ha a politikai erkölcselenségek ez a nagymestere ma feketének mondja azt, amit tegnap fehérnek hirdetett; sőt ellenkezőleg, az lenne a csudálatos, ha egyszer következetesen kitartana már elfoglalt álláspontja mellett, főleg ha ez a kitartás összeütközésbe hozná Bécsben, a honnét árad minden áldás az ő pártjára, mert Bécsnek mindenható véleménye minősíti a szabadelvű partot az ország ügyeinek vezetésére egyedül képesnek.

A magyar kvótabizottság — Tisza Kálmán hozzájárulásával — nemcsak kellően, de fényesen okolta meg, hogy Magyarország a kvótában az eddiginél nagyobb terhet viselni nem képes, s ime most Tisza kiáll a nyilvánosság elé s azt hangoztatja, hogy ha kellőleg meg lehet okolni, ő és a szabadelvű párt készek a magasabb kvótát is megszavazni.

Megokolni pedig mindent lehet; különös mesterei ennek a szabadelvűpárt korifeusai, mert már belegyakorolták magukat abba, hogy Bécsnek minden parancsát tetszetős mezbe öltöztessék, a legkeserűbb labdacsokat is cukrozva találják fel a nemzetnek s ráfognak, hogy az a legizletesebb csemege.

Hát mikor nem mondott igazat Tisza Kálmán: akkor-e, a mikor a kvótabizottsággal együtt megokolta, hogy a kvótát emelni nem lehet, vagy most, amikor nem-

csak lehetnek jelenti ki az emelés kellő megokolását, de maga is megpróbálja ezt az osztrák ujság hasábjain?

A monarchia két államára nézve oly fontos béke érdeke az, a melyen nyargalva ráterelhetni véli a vén generális a szabadelvű gárdát a kvótaemelés kövér legelőjére. Hát mi bontottuk meg a békét oktalan támadással, mi támasztottunk teljesíthetetlen igényeket, a melyek felforgatják a békés egyetértést a monarchia két állama között? Mert a béke érdekében csak attól a féltől lehet engedékenységet követelni, a melyik jogtalanul támadott, nem pedig attól, a melyik csak igazait védelmezi, hisz különben mi részesitenők a békebontót jutalomban s ezzel csak újabb támadásokra bátorítanók.

Az a Tisza-féle okoskodás, amely a béke kedvéért a kvótaemelésben áldozatra akarja birni Magyarországot, nem jelent mást, mint meghajlást a jogtalan erőszak előtt, mert ugyanazzal a logikával kárhoztatnunk kellene azt a polgárt is, aki védelmezi vagyontát a rablótámadás ellen és a béke kedvéért nem engedi magát mindenéből kifosztani.

Nem is tartjuk Tisza Kálmánt olyan korlátolt felfogású politikusként, aki az engedékenységgel ilyen abszurdumot akarja szentesíteni: hacsak arról lenne szó, hogy a monarchia békéje biztosíttassék, ismerjük őt olyan okosnak és erősnek, hogy rámutasson az osztrák békebontókra és azoktól követeljen visszavonulást, nem pedig nekünk tanácsolni, hogy engedjünk az erőszaknak.

Nem a monarchia békéje érdekében kell tehát nekünk a nyakunkba vennünk az újabb terhet, a melyet a kvótabizottság hatalmas argumentumokkal igazságtalanoknak bizonyított, hanem a Magyarországot már egy negyedszázad óta karmai között tartó merev párturalom megmentése érdekében. Ez az az éhes moloch, a melynek áldozatul esik a nemzet minden igaz érdeke, amely megemésztette vagyunkat, jogainkat, nemzeti önértékünket és aspirációinkat, s a melynek düledező oldalait az osztrákoknak hozandó újabb önkéntes áldozatokkal kell megtámogatni.

Ennek a legfőbb célnak a lólába kandikal ki Tisza Kálmán legújabb nyilatkozatából, a mikor evangeliumként hirdeti, hogy „a mai viszonyok között egyedül a szabadelvű párt képes, a maga konszolidált viszonyaival, az ország ügyeinek vezetésére. Ez a körülmény adja meg a pártnak azt a jogot, de kötelezettséget is, az intézmény-

fentartására. Ez nem a párt ügye, hanem az országnak, sőt az egész osztrák-magyar monarchiának, ekként tehát Ausztriának is érdeke.“

Igy okoskodik Tisza Kálmán, s okoskodásának végkövetkeztetését kénytelenek vagyunk helyesnek elismerni: a szabadelvű párt fentartása, igenis, Ausztriának érdeke, mert Ausztria nem találja Magyarországon kivülről más partot, amely az ő érdekeit nálunk olyan jól kiszolgálja, és éppen azért határozottan tagadásba vesszük, hogy ennek a pártnak a fentartása Magyarországnak is érdekében állna. Hiszen ha ez való lenne, akkor nem kellett volna összes közállapotainkat gyökerükben korrumpálni, nem kellene olyan rengeteg pénzt pocsékolni s a hatalmi erőszaknak olyan durva eszközeit alkalmazásba venni ennek a pártnak az uralmon való fentartására.

Ne hivatkozzék tehát ennek a bűnben fogantatott pártnak megteremtője a monarchia békéjére, a mikor újabb igazságtalanság türesére ösztökéli hivat, hanem mondja meg nyíltan: ezt követeli a párt-érdek, mert ennek garázdálkodásait Bécsben is csak addig tűrik, míg annak odaát hasznát látják; ha az osztrák érdeket többé kiszolgálja nem képes, átadják a megérdemelt enyészethez.

* **Kihallgatások.** A király a jövő hét első napján Budapestre érkezik s akkor akuttá válik a kormányválság. Tudomásunk szerint Bánffy báró miniszterelnök máris előterjesztést tett az iránt, hogy a király a kvóta dolgában számos képviselőt meghallgasson. A budavári palotában, az eddigi megállapodások szerint, a következők jelennek meg a király előtt: Széll Kálmán, Falk Miksa, Tisza Kálmán, Szilágyi Dezso, Csáky Albin, Zichy Nándor, gróf, Apponyi Albert gróf, Horánszky Nándor, Vassary Kolos hercegprímás, Dessewffy Aurél gróf. Ellenséki körökben azt hiszik, hogy Khuen-Héderváry gróf horvát bánt is fogadni fogja a király. Szélsőbali képviselők közt haraggal említették, hogy a mikor az országnak életbevágó ügyeiről kívánják a királyt tájékoztatni, a legnagyobb ellenséki párt nézeteinek meghallgatását fölöslegesnek tartják.

A város gazdasági és pénzügyi programja.

I.

Mint már régebben is jeleztük volt lapunkban, Herbert János gazdasági ta-

nácsos elkészült javaslatával, mely a város által még teljesítendő középítkezésekre és beruházásokra vonatkozik s ezzel kapcsolatosan foglalkozik a pénzügyi konverzió eszméjével. A nagyobb szabású s minden esetre elismerésre méltó szorgalomra valló elabotumot. — fentartva maguknak a későbbben való hozzászólást — a következőkben ismer tetjük:

A gazdasági program.

Nem tartom feladatommak, hogy e helyütt a naponként ismétlődő kérdésekkel foglalkozzam, mert azok inkább adminisztratív jellegűek, a melyek normatívumokkal és rendeletekkel szabályozandók és a mint pl. az erdőkezelés tekintetében legutóbb radikális intézkedések állapították meg, a közel jövőben lesz alkalom a még függő kérdéseket rendezni.

Nem is kívánok javaslatommal a meseze jövőbe belenyúlni; mert városunk természet szerűleg fejlődik, lakosainak száma szaporodik és a technika, valamint a tudomány rohamosan közeledik a tökélyesedés felé: mindezek pedig oly előre meg nem ítélt tényezők, a melyek minden előzetes számítást és tervet halomra dönthetnek és a melyek fejlődése mellett a ma még helyes, kiélegítő és modern, már a legközelebbi jövőben célszerűtlennek, elégtelennek és elavultnak bizonyulhat.

De tartózkodnunk kell oly nagy szabású tervezésektől is, a melyek pénzügyi erőinket meghaladják, a melyekkel elviselhetetlen terheket rovnak polgaraink vállaira, mert hát a legnagyobb haladás, a legmagasabb kultúra és a legtökélyesebb higieniai intézmények együttvéve sem érnek fel a tisztességes anyagi megélhetéssel, a mely mint feltett kincs, működésünk kimagasló célja mindenk felett megőrzendő és megővendő.

Főképen ezen indokokból munkálatom keretéből kihagytam a több oldalról hangoztatott általános kövezést. Lehet, hogy ezért szűkkeblűséggel, a modern követelmények iránt tanusított érzéketlenséggel vádolnak, én mégis nyíltan adok kifejezést azon nézetemnek, hogy e tekintetben a legégetőbb kérdéseket már megoldottuk és most lassan, de biztosan haladjunk a megkezdett uton a cél felé.

A legutóbbi tíz év alatt ugyanis karba helyeztük a főforgalmu utakat és előkelő utcákat, most pedig fokozatosan térjünk át a többi utcákra, mert ellenesetben oly óriási terheket vállalnunk el, a melyeknek még csak kamatait sem leszünk képesek a rendelkezésre álló eszközökkel, a kövezetvám jövedelmeivel fedezni.

Szavaim igazolásául szolgáljanak a következő adatok:

Városunk 142 utcáinak és tereinek hossza meghaladja az 50 kilométert, a melyek szélességüket csak 5 méterrel számítva, 250000 □ méter területet tesznek ki és ha egy □ méter burkolatot átlag 2 forinttal számítunk, szükséges az általános kövezéshez 500.000 ezer forint, ennek évi 4% kamataja 20.000 forint, a mely a mai kövezési vámjövedelmeket teljesen kimeríti.

Miből fogjuk már most a lefolyt 5 évben készült aszfalt burkolatból még fennálló 60.000 forint tartozást kifizetni, a kisebb javítások költségeit fedezni és az általános kövezetbe befektetendő fél milliót törleszteni? Pedig utóbbi igen fontos, mert a legjobb kövezet is alig tart 20—25 évnél tovább, tehát ezen idő alatt a tőke legalább jó részben visszatérítendő.

Különben e tekintetben óvakodjunk minden nagyobb befektetéstől és a közjövödelmeknek hosszú időre való megterhelésétől, a pénzügyi nehézségeken kívül már azokból is, mert jelenleg, a midőn a gyenge papírral a vasat is pótolják, a midőn a ta-

gadhatatlan sokat haladott utca burkolat terén újabb és újabb kísérleteket és felfedezéseket tesszünk, nem lenne észszerű a ma divó burkolatokkal az egész várost nagy költséggel elárasztani, mivel nincs kizárva, sőt valószínű, hogy a ma olcsónak és jónak tartott kövezet a közel jövőben drágának és ki nem elégítőnek fog bizonyulni.

Nincs két évtizede annak, követelték egy nagyobb 200.000 forintos kölcsön felvételét, hogy abból az utcák a mecseki kagylós mész él kocka kövekkel, a minővel ma is van a Széchenyi-tér felső részének vízfolyása burkolva, kiköveztesse.

Mit szólnának az általános kövezés hívei, ha azon terv megvalósult volna és ma 200.000 frt adóssággal, no meg az akkor kitűnőnek (?) tartott félkocka kövezettel gazdagabbak volnánk.

De nem vettem fel javaslatomba a kövezési kérdést azért sem, mert e helyütt főképen csak oly munkákkal kívánok foglalkozni, a melyek költségeit hosszabb, 50—60 éves törlesztéssel lehet kifizetni, a mely terv pedig a kövezetnél reálisan számítva nem alkalmazható.

1. Első sorban szükséges a vízvezeték kiegészítése és befejezése.

Az 1894. évi száraz esztendő meggyőzőt bennünket arról, hogy a Tettye-forrás, a melyre vízvezetékünket alapítottuk, megbízhatatlan, hogy hasonló száraz időjárás esetén, a minő pedig nálunk nem ritka, ismételve időszaki vízhiányban fogunk szenvedni, a mely baj okvetlenül orvosolandó, mert naponként és elegendő vízre van szükség az ipar és kereskedelem csaknem minden ágában, a háztartásokban, vízzel tartjuk tisztán lakásunkat, ruházatunkat és testünket, vízzel biztosítjuk nyáron a légkör üdeségét: szóval a víz a gazdasági fejlődés leghatalmasabb emeltője, az élet feltétele, a legkiterjedtebb gyógy- és fertőtlenítő szer.

Ily körülmények között, a midőn a víz a városi életben oly fontos szerepet játszik, a nagyközönséget a Tettye-forrás szeszélye alól emancipálnunk kell akár a talajvizek felkutatásával és azoknak a vízvezetékbe való szivattyuzásával, akár pedig a csapadék, vagy tettyei feles víznek a szárazabb évszakra való raktározásával.

A tekintetes Közgyűlés a közegészségi szempontból mindenestre helyesebb és valószínű számítás szerint olcsóbb előbbi módszert fogadta el és mihelyt a már elrendelt előmunkálatok és tanulmányok befejezettek, hozzáfoghatunk a fontos mű megalkotásához, a melylyel remélhetőleg nemcsak a mai időszaki vízhiányt orvosolhatjuk, hanem egyuttal képesek leszünk a város nagyobbodásával, lakosai számának emelkedésével fokozódó vízszükségletet fedezni, szóval egy fejlesztendő víztelepet teremteni.

Részemről igazságosnak és méltányosnak tartom, hogy ezen műbe befektetett tőkék törlesztéses kamatait jó részben a magánvezetékek tulajdonosai viseljék, mert főképen ők élvezik fokozott mérvben a vízvezeték előnyeit és nagyobb vízfogyasztásuk teszi szükségessé a vízvezeték kibővítését.

Ugyanis gyakorlatilag be van bizonyítva, hogy oly háztartásoknál, a melyek vízszükségleteiket közkutakból fedezik, naponként és személyenként 8—10 liter víz fogy, míg a magánvezetékekkel bíró házaknál a napi vízszükségletre személyenként 100 liter nem elég; és ezen hatványozott vízfogyasztás számításba vételével a magánvezetékek bére ma oly aránytalan csekély, hogy annak kétszerese sem mondható túlságosnak.

De ha figyelembe vesszük azt, hogy a vízvezeték ez idő szerint 30.000 lakos használja és a Tettye minimális víz-állás mellett is 24 óra alatt 6550 hektoliter vizet ad, tehát egy személyre 22 liter víz jut, kétségtelen, hogy a forrás 20.000 hektoliter vízbősége

mellett már tapasztalt általános vízhiánynak kizárólag a magánvezetékeknél történő nagyobb fogyasztás, a mely azonban közgazdasági és higieniai szempontból csak helyeseltető, az oka.

A létesítendő szivattyu-telep költségei törlesztéses kamatainak másik kisebb része pedig, mivel a város közvagyona is gyarapítatik, az állami fogyasztási adók után kivetett városi pótdókból, végül az időszaki üzem (szivattyuzási) költségek esetenként kivetendő pótlékokkal volna fedezendő.

2. Sürgős megoldást követel az új közbádogóhidnak sertés-vágóval való felépítése és az állatvásártér berendezése.

Mert ugy köztisztasági, mint közegészségi szempontból tűrhetetlen, hogy ma a közbádogóhidon kívül, a hol csak nagy szarvasmarhákat vágnak, az egész város területén még 108 helyen szurnak le közfogyasztásra szánt sertéseket, juhokat s. a. t.

Hogy ezen 108 magán-vágóhid a köztisztasági állapotokra mily hátrányos és ily viszonyok mellett a leölt állatoknak hatósági megvizsgálása csaknem lehetetlen, azt hiszem, bővebben bizonyítani is felesleges.

Pedig, hogy a husrendőri szemle közegészségi szempontból mily fontos, elég utalnom arra, hogy ha Aradon 1894 évben az ottani közbádogóhidon leszart sertések és juhok számát arányba hozzuk, nálunk a magánvágóhidakon levágott sertések és juhok számával és a számítás alapjául felveszszük az Aradon elkobzott egész sertések, a sertések és juhok egyes szervei mennyiségét: ugy nálunk évenként 213 drb. egész sertést, 1100 sertésnek és 16.000 juhok belső beteg szerveit kellene a fogyasztásból elvonni és megemmisíteni.

Vajjon ez megtörténik-e, az legalább is kétséges?

De szükséges az új közbádogóhid azon okból is, hogy a fogyasztási adókból várható összes jövedelmek biztosítottassanak.

Ezen ügyben a tekintetes Közgyűlés már határozott és az kormányhatósági jóváhagyás alatt van.

A vágóhid építésére, valamint a vásártér megvételeire fordítandó tőkék törlesztéses kamatait, ugy a vágóhid üzemköltségeit viselendik majdan az illető szakiparosok, a kiknek azután módjukban áll azokat a költségre átutalni.

Ezen célra fognak szolgálni a vágódíjak, esetleg még az istállók és a hűtő bérei.

3. A Krajcáros, Mayer és Littke fiók laktanyák mielőbb felhagyandók, egyrészt azért, mert a katonai kincstár által kifogásoltatnak, még pedig nem aipaltalanul, másrészt, mivel azokra a város közönsége évenként reá fizet.

Ugyanis a Krajcáros és Mayer fiók-laktanyák oly elavult állapotban vannak, hogy azok után a kincstár által fizetett évi bérek a tatarozási költségeket sem fedezik, a Littke laktanya bére pedig a város által a tulajdonos urnak fizetett évi bér alig felét teszi ki.

De kívánatosá teszi ezen építkezést az is, hogy a Krajcáros és Frigyes normál laktanyák után a kincstár által ma fizetett 23334 frt 37.5 kr. évi bér hosszabb időre biztosítottassék.

A Krajcáros normál laktanya után 1890. évi nov. hó 1-sőtől, a Frigyes normál laktanya után pedig 1892. évi nov. hó 13-tól számított 25 évig köteles a katonai kincstár a fenti béreket fizetni. Ha azonban, amint az tervezve van, a Littke fiók-laktanya helyett a Frigyes laktanya telkén és a Krajcáros meg Mayer fiók-laktanyák helyett ugyancsak a Krajcáros laktanya telkén építünk megfelelő laktanyákat, a katonai kincstár ezen új laktanyák átvétele napjától számított 25 évre nemcsak az új épületek, hanem azon telkeken levő régi normál laktanyák bérét is fizeti: a miből világos, hogy ha a tervezett

laktanyákat felépítjük és pl. 1898. évi nov. hó 1-én a katonai kincstárnak átadjuk, ez által a jelenlegi Krajcáros normál laktanya 10146 frt 30 kr. bérét 8 évvel, a Frigyes laktanya 13188 frt 75 kr. bérét pedig 8 évvel továbbra biztosítjuk a város közönségének.

Mindesen okokból a katonai kincstár által kívánt laktanyák és ugyan részben a Frigyes, részben pedig a Krajcáros laktanyák telkén felépítendőek.

Ezen tervezett laktanyaépítések jelenleg tárgyalás alatt állanak és az ügy rövid idő alatt a tekintetes Közgyűlés elé fog terjesztetni.

Az építési költségek törlesztéses kamatait bőven fogják fedezni az új laktanyák bérei és a felhagyni szándékolt laktanyáknál elérendő megtakarítások.

4. A városi tanácsház kiépítését a tekintetes közgyűlés a régi épület elégtelensége miatt már elhatározta és a kiviteli tervek — kormányhatósági jóváhagyás végett jelenleg a Nagyméltóságú Belügyminiszteriumnál vannak.

Az építési és berendezési költségek törlesztéses kamatait részben fedezni fogják az új 19 bolt bérei, a többi pedig a közterhekre irandó és városi fogyasztási pótdalokkal biztosítandó.

5. A budai és szigeti külvárosi temetők egyrészt azon okból, mivel a helyből rövid idő alatt kifogyunk, másrészt pedig azoknak a városhoz való közelségük és a budai külvárosi temető viszonyos általaja miatt, beszüntetendőek és központi temető rendezendő be.

Ezen ügy már megfordult a tekintetes közgyűlés előtt és jelenleg folynak a tárgyalások a Nagyméltóságú m. kir. Honvédelmi Miniszteriummal, hogy a központi temető helyéül a Kőhidi dűlőnek a siklósi törvényhatósági közútra érő része jeleltessék ki.

Igaz, hogy az új temetőbe fektetendő tökéletes törlesztéses kamatait a sir és sirbolt helyekért szedett díjak fedezik, mégis, mivel a régi temetők felhagyása következtében, ezek után ma befolyó 2800 frt évi jövedelemtől elesünk, a házi pénztári költségvetés egyensúlyának biztosítása végett, az új temető létesítési költségei évi törlesztéses kamatait a szedendő városi fogyasztási adókkal kell fedeznünk.

(Folyt. köv.)

Hirek.

Pécs, 1897. május hó 14.

Csak azért se nősülök meg!

— Monológ. —

Mióta pederni tudom a bajuszomat, alig mulik el nap, hogy egyik, vagy másik barátom, jó, vagy rosszakaróm meg ne kockáztassa előttem azt a kérdést, hogy miért nem nősülök meg? Ez a kíváncsi érdeklődés már bosszantani kezd; kinek mi köze kockáztatom én mit akarok tenni? Van-e kedvem a házassághoz, vagy nincs? Csodálatos, hogy az emberek mennyire szeretnék, ha áldott jó nyugalmamat feláldoznám a jogaim felét bilincsekbe verné egy idegen leány.

Nos hát igen, ha már ennyit kiszalasztottam a számon, hát kimondom a többit is apertén, hogy nem nősülök meg.

Nem és nem! Majd bizony én elveszem egy idegen uri embernek a leányát s csak azért, hogy legyen aki egész nap kifogásolja amit én teszek, vagy tenni akarok, adjak neki kosztot és kvártélyt. Talán még többet is. Csináltassak divatos ruhákat, kalapokat, tartsak a háznál pudert, pirosítót és párfümmöt.

Hát kérem igen tisztelt jóakaróim, mi féle ellenszolgálatot kapok én azért, hiszen ez a mulatság nem kerül ki egy egész havi fizetésemből. Talán azt, hogy megigyam reg-

gel a kávé, ami kétszer, háromszor annyiba kerül, mintha kényelmesen a kávéházban fogyasztanám el, megigyam anélkül, hogy jogom lenne kifogásolni a sok cigóriát, a pillét, a tej jószágát? Hiszen kérem én most fél annyi áron kapom, beleszámítva a borralvót, amiért pedig hatrét hajlik előttem nagy udvariasságában a pincér. Lesi, mikor szivarra gyujtok s alig veszem trabukkómat a számba, már tartja a gyufát. A feleségem drága kávémmelől elüldözne, ha én az orra alá füstölnék.

Délben, mikor végeztem a hivatalban, vezessen utam egyenesen haza. Legyek kedves, udvarias s egyem végig a szerény ebédet, amelyet hatszorosan fizetek, de vagy dicserőleg, vagy szó nélkül, még ha akár milyen cifrán kozmás is.

Délután a hivatalból ismét csak haza, a világot se próbáljam meg, hogy barátaim unszolásának engedve sörcsarnokba tévedjek. A változatosságtól kopik az állam. Mindig csak otthon, valóságos rabság várna rám.

És miért? Mert keservesen szerzett filléreimet megosztom egy idegen uri ember leányával s idővel még tán a gyermekeivel is? Eljárjon ugy-e hozzám az apja, az anyja, segítsenek nekünk enni, inni, a leányukkal engem szapulni, minden lépésemet, szavaimat kifogásolni s mindehez én vágyjak kedves arcot, fogadjam nyugodtan és mosolylyal?

Nem! És nem!

Én: pénzemért ur akarok lenni, parancsolni; korlátlanul szeretek rendelkezni szabad időmmel s annyi humanitást még sincs joga jóakaróimnak se követelni tőlem, hogy mindenről lemondjak, mert főköttő alá kell segíteni egy kisasszonyt.

Kedves jó- és rosszakaróim!

Egyelőre csak ennyit! És ha önök mégis olyan nagyon szívükön viselik az én házasságomat, tisztelettel kijelentem, hogy önökért még erre az áldozatra is kész vagyok. De csak a következő feltételek mellett.

Mivel nem vagyok biztos abban, hogy a feleségem meddig él, biztosítson ő nekem míg él havonta, a saját kosztja, kvártélyja és luxus cikkeire százötven forintot s ha családi örömeiben részesít, siessen pótolni a felmerülő költségeket. Időmmel és pénzemmel továbbra is szabadon akarok rendelkezni, de a házassággal járó apró kalamitásokért évenként néhány száz forint fájdalomdíjat kérek.

Ha én áldott jó nyugalmamat feláldozom egy idegen leány kedvéért, ennyi kárpótlásra csak a legszerényebb igényű ember tarthat számot.

Agglegény.

Napirend 1897. május 15-én.

Naptár: szombat, máj. 15. — Róm. kath.: Izidor. — Prot.: Mózes. — Görög-kel. (május 4.) Timoleon. — Zsidó: S. Emor. — Nap két 4 óra 8 perckor; nyugszik 7 óra 12 perckor. — Hold két délután 4 óra 25 perckor; nyugszik éjjel 2 óra 45 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 10 Celsius fok meleg; légnomás 746. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett hőemelkedés és keleten esapadék várható.

— (Pozsony ünnepe.) Pozsonyban vasárnap, a király jelenlétében leleplezés alá kerülő Mária Terézia szobor leleplezésén Pécsvárosát Majorossy Imre polgármester, Vaszary Gyula főkapitány, Aidinger János, orsz. képviselő és Záray Károly dr. fogják képviselni; Baranya megyét pedig Fehérváry Imre báró, főispán, Kardos Kálmán, orsz. képviselő és Országh Lajos, megyei törvényhatósági bizottsági tag. A két küldöttség tagjai ma délelőtt a feltizenkét órai vonattal utaz-

tak el Pécsről Budapestre, honnan holnap Pozsonyba érkeznek. A főispán Greyer József ügyvédnél, Országh Lajos Ungváry Vilmos mérnöknel, a küldöttség többi tagjai pedig az irgalmasoknál lessnek szállva.

— (Előléptetett bírók.) Ő felsége a király Pölt Károly szentlőrinci, Balaskó János, dárdai járásbírákat és Tarcsey Károly, kaposvári törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztálybaléptette elő. — Witt László nagybecskereki törvényszéki bíró, aki 1877. évtől 1886 ig gyakorló ügyvéd volt Mohácson, a szegedi kir. ítétőtáblához neveztetett ki bírónak.

— (Egyházmegyei hír.) A valpói plébánia vezetésével a káptalani helynök, Csepely János ottani plébános elhunyt folytán — kinek haláláról már tegnapi számunkban bővebben megemlékeztünk — Pataki Antal és Józics József, valpói segédlelkészeket bizta meg.

— (Himen.) Szongott Ödön, kassai m. kir. posta és táviró tiszt. tartalékos honvédhadnagy, eljegyezte Keglevich Józsa, kassai m. kir. posta és táviró tisztót, özv. Keglevich Ferencné pécsi lakosnő leányát, Kassán. — Fodor (Fürst) Ilonával, a pécsi szintársulatnak harmadéve volt egyik segédnékesnőjével, ki utóbb Peterdi Sándor szintársulatánál működött, folyó hó 20-án köt házasságot Mayer Károly, verseci kereskedő. — Folyó hó 11-én tartotta Himesházán egybekelését Bács megyei Rezső dunaszekcsői urad. tisztartó arájával, Jasek Etelka kisasszonnyal, Jasek Alajos, himesházi jegyző leányával. Az egyházi szertatást a vőlegénynek egy rokona, a polgári kötést a pécsváradai főszolgabíró végezte. Esküvő után az új házaspár mintegy 3 hétre terjedő nász utra indult.

— (Terjedő járvány.) Villányon már két hete fellépett kanyaró járvány mind inkább terjed oly annyira, hogy már áldozatok is kívánt, amennyiben már egypár iskolás gyermeket rabolt el az élők sorából. Így szó sem lehet arról, hogy az iskolákat a zárlat alól feloldozzák.

— (Tanítói kinevezések.) A hivatalos lap egész sereg tanítói kinevezést, illetve előléptetést közöl tegnapi számában. A magasabb fizetési osztályba előléptetett, illetve kinevezett állami tanítók között vannak Nyitrai Lajos, Batiné Sztancsics T., Kovács Dávid, szegzárdi, Kászonyi Mihály, paksi, Holub János, szegzárdi, Saneck Samu, paksi, Sebe Zsuzsanna, kaposvári, Kone Sándor mohácsi tanítók, kik a X. fizetési osztály első fokozatába lettek előléptetve. A X. fizetési osztály második fokozatába léptek elő a többek közt: Nyeste Teréz, kaposvári, Brand Ede, mohácsi, Benes Bozsena, Mondri Hugó, Degré Etelka szegzárdi tanítók. A XI. fizetési osztály első fokozatába előléptek Kürthy Irén, kaposvári és Rézler Ilona, szegzárdi tanítónők. Végül a XI. fizetési osztály 2-ik fokozatába előléptek: Kalma István, Pólya Albin, Brief Karolint és Szekula Katalin, mohácsi, Továbbá Dankó János, Günz Gábor paksi, Bajnócyné Sermann Emerika, kaposvári és Mikula Dezső, szegzárdi tanítók.

— **(Jó lesz, ha meglesz.)** Mint értesülünk, a kereskedelmi miniszter a jövő év tavaszán Budapest—Pécs és Eszék között telefonösszeköttetést szándékozik létesíteni. A szándék azonban — különösen a magyar kormánytól — a kivitelől még nagyon messze állván, egyelőre csak azt mondhatjuk erre a tervre, hogy jó lesz, ha — meglesz!

— **(Uj szövetkezet.)** Drávasszentmártonban új hitelszövetkezet alakult, melynek elnöke Komlósi Márton néptanító. Célja a szövetkezetnek 10 krajcáros heti betétekkel tagjait takarékosra buzdítani s olcsó kölcsönöket nyújtani.

— **(Áthelyezés.)** Az igazságügy-miniszter Koblic Elek, járásbírósi aljegyzőt a szegvárdi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **(A vidéki hírlapírók szövetsége)** javára Pécsen rendezendő műkedvelői színelőadás ügyében és egyéb folyóügyek elintézése végett a pécsi hírlapírói kör f. hó 16-án (vasárnap) délután 3 órakor a „Hajó“ szálloda kis termében ülést tart, melyre a szövetség rendes és pártoló tagjait ez uton hívja meg az Elnökség.

— **(Hűtlen asszony.)** Mohácsról jelenti tudósítónk, hogy ott szenzációs szökötés történt. Szabold Antal, mohácsi tekintélyes mézárósnak kackiás felesége a férfiak után bomlott s hogy a válogatásban nagyobb módja legyen, férjét rábeszélte s a múlt évben vendéglőt is nyitottak. A férj imádta feleségét s az asszony hízásának vakon hitt, — pedig a menyecske ezalatt Spiegel József családos órást is a hálójába kerítette; az óra szíjét elhanyagolta s e helyett segített szarvakat rakni a gyanútlan férjre. Vasárnap estefelől azután az asszony is, meg az óra is együtt megszöktek, de előre küldtek több ládában ruhát, fehérneműt s apróbb tárgyakat, sőt a menyecske nagyobb összegű pénzzel is megkárosította férjét. A szökevények Eszék felé indultak s most a rendőrség is keresi őket,

— **(Szerencsétlenül járt munkás.)** A Hercegh Testvérek gyárában szerencsétlenül járt egy munkás. A stabil gépet tisztogatta, miközben nem vigyázott a kerek indítására s ez a gondatlansága okozta szerencsétlenségét. Ugyanis a megindult kerek jobb kezét elkapta és annak három ujját, a mutató, gyűrűs, és kis ujját tőből leszakította kezefejezől. A megsérült munkást azonnal orvosi segélyben részesítették és megsebzett kezét bekötözték, ápolás végett haza szállították a lakására. A szerencsétlenül járt munkást Szabó Józsefnek hívják; 29 éves, a pálya-utca 44. szám alatt lakik.

— **(Járda Villányon.)** Végre valahára Villány is kap járdát, aminek szükségességét Villány már rég érezte. A napokban mérte fel az utcákat Finta Dénes pécsi mérnök. Így hisszük, hogy még e nyáron el is készül.

— **(Furcsa harisnyatöltelék.)** Formás kardalosnői bokákra tamáskodó szemmel néző habitűk sem részesültek még soha olyan meglepetésben, mint ma reggel részesült a mi rendőrségünk. Korán reggel ugyanis

beállított a rendőrségre a németüröghi kocsmáros, Blau N. felesége s azt a panaszt tette ott, hogy a cselédjük, egy pécsi illetőségű menyecske, többrendbeli üveg rumok és egyéb drága italok magához vétele után tegnap este eltávozott anélkül, hogy csak a kapufélfától is elbucszott volna. A menyecske bizonyára itt van a városban; ezért hát legyenek szívesek a rendőrök megkeresni. A panaszos mellé nyomban két rendőrt is adott a rendőrbiztos, a kik aztán megindultak a tolvaj menyecske nyomozására. S nem is kellett sokáig keresniök; mindjárt a piacon rá akadtak. Szemre való, formás menyecske volt ő kegyelme; s különös jókedvvel, csillogó szemekkel járt-kélt a piacon, a hol sokan hátrafordultak utána, hogy a ropogós kurta szoknya alól kikandikáló formás bokáit megbámulják. A menyecske, mikor a gazdaasszonya felszólítására a rendőrök udvariasan meginvitáltak a rendőrbiztos elé, elragadó jókedvvel fogadta ezt a meghívást és fel is ment velük. Az uton teljes őszinteséggel, szapora bőbeszédűséggel beszélt el, hogy neki most szörnyen jókedve van, mert tegnap este csak azért jött be Pécsre, hogy egy görbe éjszakát csináljon magának. És csinált is; ő nem is tagadja, meg hiába is tagadná, mert a kedves rendőr urak bizonyosan észrevették rajta, ha másból nem, hát a csillogó két fekete szeméből. És rájuk nézett azzal a csillogó, nagyon furcsán csillogó két szemmel, s beismerőleg konstatálta, hogy még most is be van csipve. S jó, hogy ekkorra felértek vele a rendőrbiztos elé, mert bizony az ember — még ha rendőr is — nincsen fából s megesik a szíve a hűvös börtön lakójának kiszemelt ilyen csinos teremteken. A rendőrbiztos előtt nyomban a lopásra tért át a kihallgatás; a menyecske pedig tagadott mindent nagy erősen. Hogy ő csak egy görbe éjszakát csinálni jött be Pécsre s színét sem látta azoknak az elvesztett rumos és boros üvegeknek. De mikor arról kellett volna beszámolnia, hogy volt-e pénze, a min mulatott, lángvörös lett az arca és bünbánólag szólt:

— Jól van hát, én loptam el azokat az üvegeket. Eladtam őket, a pénzt meg elmulattam. Csak egy maradt belőle, ni!

És ezzel a formás bokáit takaró fehér harisnyákból előhuzott egy-egy üveg rumot. Persze, hogy a formás bokák szépsége erre alaposan megcsappant s természetesen a menyecskét ott fogták, hogy a kóterban pihenje ki a lopott italok árából csinált éjszaka fáradságait.

— **(Névmagyarosítás.)** Levitzky Péter, kiskaludi lakos, úgy a maga, valamint József Lipót és Kálmán nevű kiskoru gyermekeinek vezetéknévét Lévaire magyarosította.

— **(A spekuláció áldozata.)** A hetvenes években igen ismerős alak volt úgy Pécsen, mint egész Baranyamegyében Deutsch Manó, a kit általában csak Deutsch Mukinak hívtak. Nagy vagyonnal rendelkezvén, 1871-ben fényes vállalatokba bocsájtkozott, a spekulációkra azonban halálos csapáshozó 1873-diki nagy krachnak ő is áldozata lett. Ekkor elhagyta ezt a vidé-

ket és nem is tért többé ide vissza. Darab ideig Bécsben próbálkozott meg a szerencsével, de azt csak nem bírta újra hűséges kísérőjévé tenni. Majd Budapestre ment lakni s ott is megmozgatott mindent, hogy boldogulhasson. Lassankint aztán kifogyott a pénzből és eszközből egyformán s meg is öregedett, mikor a fővárosban nem szokatlan titkos keresetforrások egyikéhez, a cigarettagyártáshoz folyamodott. Lakásán cigarettákat gyártott és azokat különböző kávéházakban árusította. Ezt is megirigyelte azonban végre tőle valami jóakarója és feljelentette a fiáncknak. Ezek tegnapelőtt, az ő távollétében, házkutatást tartottak lakásán s bár mit sem találtak, ez a körülmény a szegény Deutsch Mukira annyira hatott, hogy — mint a „Fővárosi Lapok“ írja — megtévelyodott. A kávéházakban mindenkinek elmondta, hogy a fiánck nála kutatást tartottak, de nem találtak semmit, mert ő becsapta őket. Vagy 300 darab cigaretát a fejébe dugott s az most is ott van. A szegény megtévelyodott embert bevitték a Rókus-kórház megfigyelő osztályába.

— **(Egy új gyógykezelési módszer.)** Általános feltűnést kelt a tudományos és társadalmi körökben Dr. Kovács Izso orvosnak egy már évek óta gyakorlott és kipróbált új specialis gyógykezelési módszere, melylyel asthma, szív- és vesebajokat, hölgy- és bőrbetegségeket kezel. Fentnevezett orvos ezen betegségeket új elvi szempontból kiindulva a vér tisztítása által gyógyfűvekkel gyógyítja és rövid idő alatt, nemcsak Budapesten, hanem az ország majdnem minden részében, sőt annak határán túl is valóban feltűnő s bámulatos eredményei által tünt ki. Dr. Kovács Izso május hó óta Budapesten, Andrassy-ut 47. sz. alatt lakik.

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. törvényszék elnöke újabban ismét pályázatot hirdet ma a dárdai kir. járásbírósnál üresedésbe jött hites szerb horvát tolmácsi állásra. Pályázati kérvények f. hó 28-ig adandók be a kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Hatvan álbeteg.)** A kórházak csalói egyre szaporodnak s valóságos foglalkozás lesz az álbetegség. Leginkább Ausztriában támadt divatja, ahol a legerélyesebb rendszabályokkal védekeznek ellene. Stájerország kórházaiban most egyszerre 60 álbeteget fődöztek föl. Az ország helytartója a belügyminiszter útján névsorukat ma megküldte a városnak.

— **(Váljunk el postafordultával.)** Egyik anyakönyvvezető a következő érdekes levelet kapta a napokban egy faluból:

„Tekintetes anyakönyvvelő ur! Mint-hogy a feleségemtől elváltam és abban a szándékban vagyok, hogy egy másik asszonynyal kerüljek össze, jelen soraimmal küldök öt forintot azzal az alázatos kéréssel, hogy a válólevelet postafordultával szíveskedjek megküldeni, minthogy a dolog nagyon sietős.“

Az anyakönyvvezető természetesen postafordultával visszaküldte a türelmetlen embernek az öt forintot azzal a megjegyzéssel, hogy az asszonytól postafordultával még sem lehet elválni.

— **(Állatjárványok.)** A legújabb hivatalos jelentések szerint Mislény és Szalántán a sertésorbán és Siklós on a sertésvész járványszerűleg föllépett, miért is nevezett községek legközelebb zár alá ognak helyzetetni.

— **(Razzia a koldusokra.)** Ma korán reggel rendőrségünk razziat tartott a koldusokra, lévén ma az a nap, mely ősidóktól fogva a koldusok napja. A razzia nem is volt eredménytelen, mert egész csomó csavargót szedtek össze a város különböző részein, a kik minden tilalom dacára házról-házra jártak kolduini. Nagyrésztük nem idevaló és teljesen munkaképes egyén, a kik pusztá dologkerülésből csaptak fel koldusoknak. Ezeket egyelőre a kóterban tartják s majd illetőségi helyükre fogják őket toloncolni.

— **(Űrgevadászat.)** Mindig bajt jelent odakint a mezőkön, ha elszaporodik ez a kis, gyors lábú szürke bestia, mely az egérnél is jobban pusztítja a növényzetet: tavasszal előfurakszanak a földi lakásukból jócskán megszáporodva és elárasztják a földeket, azonban az idej tavasz nagy veszedelmet hozott rájuk. A vadvizek messze határokon kiöntötték a föld ezen kis szürkebundás lakóit, melyek egész falkákban húzódtak más tájékokra, dombosabb területekre, hogy nyugalmas tavaszi lakásukat ott megrakják. Az űrgekaraván jelentkezése mindig vizes eszterdőt jelent, mint ez a mostani is, a mikor a vadvizek által kiöntött űrge csapatok megszállják a vetések mentét. Itt azonban igen kelletlen vendégek és ártalmasok. Pusztítják őket mindenféle módon, puskával is sűrítnek rájuk, mérges porral is etetik

őket, hogy kiöljék. Néhol egész vadászatot rendeznek rájuk — még pedig nagy eredményvel. Ha ezt a kóbor cigánycsapatok tudják, majd odahúzódnának egy kis „vadpecsenyére.”

Törvényszék.

§ A vadházasság vége. Tegnapelőtt este hat órakor végződött be a pécsi kir. törvényszéknél halált okozott súlyos testisértéssel vádolt Kozma Ferenc ügyének végtárgyalása, de nem ítélettel, hanem azzal a végzéssel, hogy az ügyben az igazságügyi orvosi tanács véleményét kéri ki a törvényszék. Az elhalt Bali József feleségén és leányán kívül más tanu a vádlott ellen nem lévén, s Bali Józsefné is a végtárgyalás során azt a fontos vallomást tevén, hogy Bali József sebe nem szurt seb volt, hanem inkább hasított, melyet — orvos híján — ők maguk ökörfarkvirággal és egyik kis unokájuk sebéin volt karbolos vattával gyógyítottak: ez mind olyan körülmény volt, mely az ügyet csak homályosabbá tette. Ezért az igazságügyi orvosi tanács megkeresését szükségesnek vélte a bíróság a kérdéseit 6 pontban foglalta össze. Ezek között a legnevezetesebb az, hogy akár szurt, akár hasított volt a seb — vagyis ha vádlott maga, vagy verekedésük közben a véletlen okozta is — mennyi ideig gyógyult az s lehetett-e közvetlen az elhalálozás oka, vagy okvetlenül inficiálva kellett-e neki lenni, hogy az elhalt halálát okozta? Ha az igazságügyi orvosi tanács véleményét megadja, majd akkor hoznak aztán ítéletet Kozma Ferenc ügyében.

§ Rossz szomszédtság török átok. Beteljesedett ez a közmondás Tóbi Pétereken

is, a kik Laskón szomszédjaik voltak Pelva Sándoréknak. Mint rossz szomszédok azonban, folytonos viszálykodásban álltak egymással a napirenden volt közöttük a perpatvar. Tavaly ősszel aztán egy szép napon végre tettelegességre vitte őket a folytonos veszekedés. Ugyanis Pelva Sándor kukoricaszárát hozott haza az udvarába s lerakta a két porta közti alacsony kerítés mellé. Ezt nem nézhette jószemmel Tóbi Péter és oda szólt az udvaron a feleségének:

— Haki már a gazda a kükerítést!

Persze Pelva Sándor és a felesége se hagytak ezt szó nélkül s a keletkezett perpatvar hevében Tóbi Sándor egy vasvillával, a felesége pedig egy fejszével átrohantak Pelváékhoz és a házaspárt jól elverték. A megvert Pelva Sándor karja eltört és munkaképtelenné lett s felesége is súlyos sérüléseket szenvedett. Ügyükben ma tartotta meg a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék s elítélte a verekedő Tóbi Pétert egyévi börtönre s 10 frt pénzbüntetésre; a feleségét ellenben csak 2 heti fogházra és 10 frt pénzbüntetésre. Az elítéltek felebeztek s terhükre a királyi ügyész is.

§ Cigányok a törvényszék előtt. A lopásairól, betöréseiről híres Kolompár Rafael és társai, Szalai János, Szalai Márton és Lakatos István, kóborcigányok felett, kikkel a pécsi törvényszéknek is lesz majd egy kis elintézni való dolga, a napokban hozott ítéletet a szegvárdi kir. törvényszék. Kolompárék ugyanis Tolnamegyében is egész sereg lopást követtek el. Hőgyészen

szürke félhomályt — bántja a szememet — mondá magyarul a törpe.

— Peti! — szivarokat is hozz — azokból a havannákból.

— Igy ni, gyujts rá Sándor. Nagyon szeretem a havanna szivar füstjét, de szívni nem szívok.

— Tudom.

— Te Sándor — mondá Ferke a lámpát feljebb csavarva — mondssa csak, nem volna annyi bátorság benned, hogy megmondanád, mi leli a lelkedet?

Sándor hirtelen a magasan ülő emberke felé nézett és szeme pillantásában olyan — keserttség, annyi megvetés, bánat volt, hogy a törpe mintegy — megdöbbsent.

— No jól van! Nem kutatom, látom, hogy haragszol. Igyunk tehát Isten éltesen Sándor.

— Köszönöm! — viszontkivánom bátyám!

Csönd lett a szobában. Az ernyős lámpa csak Sándor arcát világítja meg, mivel Sándor alacsonyan a pamlagon inkább feküdt, mint ült. A törpe pedig magas gyermekszékében árnyékban volt.

Barátságos kis tuskulum volt ez a szoba, mely a törpének könyvtárszobául szolgált.

A bizonytalan világítás a falakon logó fegyvereket és furcsa hadijelvényeket fantasztikus alakban tüntet elő. A könyvszekrények tetején álló kitömött állatok óriási árnyékot vetettek a falra, — — néma csend, csak a XIV, Lajos korabeli álló óra mélyen csengő kegyegése volt az egyedüli hang, mely a csendet megmegtörte.

kénél volt órák hosszat; nem győzte Ferke kalandjait hallgatni; s aztán néha ha Ferke nem volt otthon, hát Kalácsos Péter uramat unszolta, — mig az nem állt be mesélőnek. Petrencés Ferke a mindentűnne össze vett fényképeket, tájfelvételeket mutogatta neki — és Györkö Sándor csak nézte . . . szótlán . . . úgy el tudott méltázni a szegény fiu.

Már a második éve, hogy Sándor a festészeti akadémiát járja — és most midőn hazajött a szünidőkre, — elhozta magával Petrencés Ferke arcképét aquarell (vizi) festékekkel készítve.

A megszólalásig hű volt a kép.

Képzolható az apró emberke öröme. Sándor nem is akart hallani a köszönetről vagy plane az arcképer járó fizettségéről.

Igy folytak a napok. Györkö Lajos fényesen tette le a vizsgálát, és kitüntető oklevéllel, mint valóságos orvos tudor jött haza.

Friedmann Sándor pedig bányamérnöki címet hozott magával. A fiatal emberek egymást sürűn látogatták — csak Györkö Sándor kerülte a zajt, zenét — az embereket.

Végzetetlen lelki gyötrelém, — mély bánat — vagy világgyötlet uralta-e, ki tudta volna megmondani.

El-el setált napokig a réten, a patak partján, — az erdőben — rajzolgatva, festve. A községbeli leányok mély részvétellel nézték, hogy tér ki minden érintkezés elül a deli férfiu.

Az öreg Györkö Ábelnek is, meg jó hitvesének is bánatot hozott ez a fiu a házhoz; — mert minden faggatásra csak hidegen azt válaszolta:

egy házba az ablakon keresztül másztak be és mindent elvittek; Tolnán is követtek el betörést s később a hógyészi postahivatalt akarták kirabolni. Közben bejárták egész Tolnát, átjöttek Baranyába is s a lopott tárgyak nagy részét rendes orgasdájuknál. **Mészáros János**nál értékesítették Persze tagadtak mindent; majd magukat akarták tisztára mosni s társaikat bemártani s végre is ezzel ismerték be a lopásokat:

— Kérem, szegények voltunk, nagyon szegények, éhesek is s muszájt lopnunk. De csak legyeregt akartunk kihozni.

Legmegőrtebb volt közöttük **Kolompár Rafael**. Ő mindent beismer, nem úgy csak ismerni se akarta **Szalai János**. Ez még csak ismerték meg a többi, s ezzel menti magát, hogy miért fogták el azokkal együtt:

— Csókolom a kessit-lábát, tekintetes nagyság ur, elszakított a feleségem egy fiatal leginnyel. Azt kerestem; éppen a káláznói erdő miatt voltam megszállva, mikor elfogtak a zsándárok!

Szalai Márton azonban a szemibe mondta neki, mikor ilyen erősen tagadott:

— Ne tagádd ereg, te is ott voltál!

Lakatos István is terhelően vallott az őregre s a dolog vége az lett, hogy **Kolompár Rafael** 3 évi, **Szalai János** harmadfélévi, **Szalai Márton** másfélévi és **Lakatos István** egyévi fegyházra ítélte a bíróság; **Mészáros János** pedig organdásáért egy évi börtönt kapott. Az ítéletben az elítéltek megnyugodván, az jogerőssé is vált.

§ **Egy óra Odisszeája**. Ma délelőtt egy olyan sikkasztási ügygel foglalkozott a törvényszék, mely egy a vádlott, mint a káros akarata ellen került a bíróság elé. Tavaly nyáron történt még, hogy egy fiatal ur kölcsönbe adta az ezüst zsebóráját egy másik fiatal urnak, kívül a legjobb barátságban

volt. A jó barát aztán úgy tréfálta meg a kölcsönadót, hogy zálogba csapta a zsebóráját, ő maga pedig elutazott Pécsről. Mikor erről a sikerült tréfáról a kölcsönadó értesült, a rendőrségre ment s ott kérte, hogy az óráját tiltsák le, hogy azt más ki ne válthassa csak ő. A rendőrség azonban az ügyet áttette a bírósághoz s így került ma az végtárgyalásra. Itt a káros kijelentette, hogy kára nincs, ő nem is panaszkolt be barátját s megbüntetését nem is kívánja. S ezalapon a törvényszék az óra Odisszeája ügyében a további eljárást megszüntette.

§ **Még nem jelent vádlott**. Egy lopás miatti bűnperben is ki volt mára tűzve a végtárgyalás a pécsi kir. törvényszéknél. Be is rukkoltak a végtárgyalásra a tanúk és a káros is, csak maga a vádlott nem jelent meg, mert tartózkodási helyéről elköltözött s így nem is volt ujabban megidézhető. A mai végtárgyalást tehát el kellett halasztani akkorra, míg a vádlott feltalálható és megidézhető lesz.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. évi május hó 17-én.

3271. **Uhman János** ellen sikkasztás és lopás miatt.

3270. **Petrovics Józsefné** szül. **Kolompár Roza** ellen lopás miatt.

3368. **Schulcz Lipót** ellen lopás miatt.

3450. **Kovács Péter** ellen sikkasztás miatt.

1897. évi május hó 19-én.

3181. **Mendl Antal** ellen sikkasztás miatt.

3250. **Kajdi János** ellen sikkasztás miatt.

3349. **Baumayer Ferenc** ellen család kísérlet miatt.

3369. **Schmiedt Dominikné** ellen hatóság elleni erőszak miatt.

1897. évi május hó 21-én.

3448. **Tóth János** és **Pécsi Pál** ellen halált okozó súlyos testi sértés miatt.

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. évi május hó 17-én.

1. **Frank József** — Pécsi vendéglősök szövetségére szövetkezett d. e. 9 óra.

2. **Vas József** — **Malók Ignác** és társa d. e. 9 és fél óra.

3. **Werb Ferenc** ügygondnok — **Magy. kir. államkincstár** d. e. 11 óra.

1897. évi május hó 19-én.

1. **Krainer Jakab** — **Szinger András** délelőtt 9 óra.

2. **Blauhorn Izidor** — **Kvroda Manó** d. e. 9 és félóra.

3. **ifj. Kriopenc Henrik** — **Dr. Illés Samu** ügygondnok. d. e. 10 óra.

4. **Dr. Bodó Aladár** — **Mayer Károly** d. e. 10 és félóra.

5. **Goldstein Adolf** — **Jovisits Jektó** d. e. 11 óra.

— De édes szüleim, nincs nekem semmi bajom, legyenek nyugodtak.

De ha úgy ebédkor — vagy vacsorakor a Györkö család együtt ült az asztalnál — **Sándor** melázó szemei olykor olykor gyilkos pillantásokat vetettek bátyja felé titokban . . . és csak egy pillanat . . . aztán kialudt szép szemeiben ez a villámsugár — és szemei szendék voltak, mint azelőtt.

Szóltanul, — jó éjszakát kívánás nélkül kereste fel nyoszolyáját, — lefeküdt. . . s csak később . . . oda ment bátyja ágyához.

— Alszol már **Lajos** bátyám?

— Nem **Sándor**. Mit akarsz?

— Elfeledtem jó éjszakát kívánni. Adj egy csókot **Lajos** bátyám!

— Jó éjszakát kis bohó! no jer csókolj meg.

Sokszor történt ez, és szegény **Lajos** tűnődött is e jelenségen; de nem tudott e viselkedésre megfejtést.

Julcsa azonban, mintha tudta volna, mi bántja **Sándort**; hej! hányszor csókolgatta öcscsét, és hányszor jött ki **Julcsa** kamarájából könyes szemekkel **Sándor**,

Ma is azzal a világfájdalmas arcával jött ki **Julcsa** szobájából a falu utcáján átbállagva **Ferke** házába lépett **Sándor**.

A törpét magas gyerekszékekben ülve mélyen elmerülve találta, számadások fölé hajolva.

— Hozott Isten **Sándor** öcsém! csak ülj le arra a medvebőrös pamlagra — egyszeribe kész leszek; — mondá **Ferke** — és a szobában ide-oda bolyongó **Kalácsos** **Petinek** egy rövid francia mondatot dobva — tovább számolt.

— **Ferke** bácsi, máskor, ha olyat akar **Peti**-nek mondani, amit én ne értek meg, — akkor spanyolul mondja meg — mert ha németül, franciául vagy angolul mondja — akkor éppen olyan, mintha magyarul mondaná! — mondá **Sándor** a pamlagon hátradőlve.

— Mit beszélsz? — szólott eiszőrnyűködve a törpe.

— Hát csak magyarul beszéltem **Ferke** bátyám?

A törpe apró szája tátva maradt és oly komikus ábrázatot szerkesztett, hogy **Sándor** arcán bágyadt mosolyt fakasztott.

— Ember! hát ezt hol tanultad? és mikor tanultad — és miért nem mondtad már régen? — szörnyűködött **Ferke**.

— Hol tanultam? — hát **Budapest**en magamtól, könyvből — és miért mondtam volna, — hisz nem kérdezte!

— De te, azt hiszem, szüleid sem tudják — kérdezte a törpe.

— Nem tudja azt még más, mint **Ferke** bátyám.

— De hát mért takarod a tudományodat?

— Nem takarom én, csak hogy nem is gondoltam rá — szólt szerényen az ifjú.

— No **Sándor**! én csak megjártam néhányszor a világot, de ilyen furcsa Istenteremtést — még nem láttam.

— De azért nem bánom, ha **Peti** azt a megrendelt bort hozná — borra szomjazom.

— Itt is van már a bor, tölts **Peti**, aztán hozz be egy lámpát, már alkonyodik, ki nem állhatom azt a

TÁVIRATOK.

— **Pótválasztás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ugodon (Veszprém m.) tegnap folyt le a pótválasztás, mely alkalommal Bauer Antal kormánypárti győzött 1267 szavazattal Orbán János néppárti 924 szavazata ellenében.

— **Görögország kapkodása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A görög kormány nyomatékos jegyzőket intézett a hatalmakhoz a fegyverszünet halogatása miatt. A keserves hangon tartott jegyzék kijelenti, hogy a görög kormány nem vállal felelősséget a további vérontásért.

Bár nincs róla pozitív hír, hogy a porta a fegyverszünetet elfogadta volna, arra vall az a körülmény, hogy Edhem basa tétlenül vesztegel.

— **Kormányválság a Lajthán-túl.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A krakkói „Cas“ jól értesült körökből eredőleg megcáfolja azt a bécsi forrásból eredő hírt, hogy a király elnöklete alatt tartott szombati minisztertanácsban szóba jött volna a Badeni-kormány lemondása.

— **Ismét akcióba lépett kiállítási szédelgők.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Két éve, hogy éppen a „Pécsi Figyelő“ leleplezte azt a fosztogató bandát, mely számításait az emberi hiúságra alapítva, soha meg nem tartott kiállítások érmeit és okleveleit osztogatta drága pénzért. Ugy látszik, ez a banda újra akcióba lépett, valószínűleg hatalmas protektorok aegisze alatt, mert most a legujabb stiklijüket Debrecen városában akarták megcsinálni, de rajta vesztettek. Ugyanis Debrecen város tegnapi tanácsülésén akarta Simonffy polgármester átadni három ottani iparosnak a nizzai (?) nemzetközi (?) kiállításról kapott diszoklevelet, a tenyérnyi aranyérmét és a nemesi rend csillagos keresztjét, de a „Debreceni Ellenőr“-nek előtte való napon megjelent leleplezése folytán kitünt, hogy svindlerek áldozatai és hogy talmi kitüntetések szereztek. Minek folytán az átadási ünnepség elmaradt. (Lapunk holnapi számában visszatérünk az eseményre, melyeknek számai éppen nálunk veszik kezdetüket s a debreceni csalók ugyanazok, a kiket két év előtt éppen mi lepleztünk le s ismeretes bűnügyeik éppen két év óta alusznak.)

— **Nagy-Várad polgármestere.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy-Várad polgármesterévé Bu-

lyovszky József ottani királyi ügyészt választották meg Rác Mihály főjegyző ellenében.

— **Századvégi boszorkányok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Varsóban förtelmes büntettet fődztek föl. Egy angyalesináló asszony lakásán különös szerkezetű kályhát tartott, melyben a gondjaira bízott gyermekeket elégette.

— **Uj csendőrségi felügyelő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Török József altábornok, a csendőrség felügyelője, hosszabb szabadságra ment, melynek leteltével nyugdíjba vonul. Utódjául Jablanczy Sándor honvédtábornok van kiszemelve.

— **A párizsi katasztrófa-hoz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párizsi katasztrófa alkalmával Greffühle grófnét szolgálja úgy mentette meg, hogy a grófné szoknyáját égő hajára borította, azután ölbe kapva, a lángokon keresztül kivitte. A szolga a grófi családtól százezer frank ajándékot kapott. A „Figaro“ gyűjtése eddigelé egy millió frank.

— **Szenté avatási ünnepély.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mint már jeleztük is volt lapunkban, f. hó 27-én megy végbe Fourier Péternek, a „Miasszonyunkról“ nevezett apácarend alapítójának szenté avatása a római Szent Péter templomban egy másik francia társával együtt. Az előkészületekből ítélve, a kereszténység fővárosa 1867 óta nem látott ily fényes ünnepséget.

— **Képviselőség és üzlet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Ház összeférhetetlenségi bizottsága Apáthy Péter elnöklete alatt tartott mai ülésében Polyák Béla képviselőnek, az általános és nemzetközi waggonkölcsönző részvénytársaság elnökének esetével foglalkozott. A bizottság bekívánja a társaságnak az államasutakkal kötött szerződését; ha ez meglesz, újra foglalkozik a dologgal.

— **A keleti harctérről.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Athéni távirat jelenti, hogy Nikopolis és Preveza ostroma megkezdődött.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

NYILT-TÉR*).

Dr. Zöld Sándor
ügyvédi irodáját
Pécsett, Király-utca 21. szám
alatt (földszint) megnyitotta.

Természetes szén-savú víz a mehal

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőital. Kíváló analízist tesz az emésztési zavaraknál.

Járvány idején préservatív gyógyászatnak bizonyult.

Szét-küldése **Édeskúty L.** udvari orvosi által Budapest.

→ Kapható mindenütt. ←

Hirdetések.

4367. sz.
tkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár felperes végrehajtónak Balatonyi Sándor pécsi lakos végrehajtást szenvedő ellen 600 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és Pécs város határában fekvő, a pécsi 238. számú betétben felvett I. 3235. hl. 12. sz. ház, udvar, 3236/1, hrsz. kert, 3362. hrsz. szőlő, 7704/3, 7704/4. hrsz. fekvőségre egészben 1575 ft becsár, mint kikialtási ár mellett az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi június hó 2-ik napján d. e. 10 órakor ezen kir. trvszék hivatalos helyiségében, az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 157 forint 50 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi november 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telkvi hatóságánál. Pécssett, 1897. évi márczius hó 6 napján.

Lukrits István
kir. táblai bír.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. szám alatt.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplő-garnitúráit, ipari célokra alkalmas „Gompound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfürészeit, kaszaló- és aratógépeit, továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit. A Fairbanks-féle téglagyár kizárólagos képviselése.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy hármás, teljesen
üzemképes
lokomobil
eladó a Baranyamegyei Hitel-
intézetnél Pécsen.

Úszó eladó.

Egy 5 éves, 6 $\frac{1}{2}$ métermázsa nehéz
úszó, melynek még borjúja nem volt, te-
nyésztésre igen alkalmas, jutányos árért
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Férfi és gyermek
ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcso árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-
ruha gyári raktár

Pécsen, király-utcza.

9528. sz.
Ttkvi 1897

Hirdetmény.

Nagy-Csány községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. és az 1889: XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettvén, és a nyilvánosságnak átadatván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1897. évi November hó 16-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakasznak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1897. évi November hó 16-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1897. évi November hó 16-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóságánál.

Pécsen, 1897. évi április hó 28-án.

Lukrits István

kir. tablai bíró.

Hirdetések jutányos áron a ki-
adóhivatalunkban vétetnek fel.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, Alkotmány-utcza 31. sz.

Kizárólagos magyarországi
képviselete

az eredeti

Vermorel-féle

„ECLAIR“

francia gyártmányu

peronospora

permetezőknék.

Ár darabonként 21 forint csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése céljából — kér-
jük különösen az „ECLAIR“ permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a
legkitünőbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden
versenyen az első díjat nyerte el.

Rézgálicz 30 frt mmja. Ia Jegeczes „Azurin“ 1.25 frt klgrja. Raffiaháncs 48 kr. klgrja.